

OKOS KÖZTERÜLETI FOLYÓPARTOK BUDAPESTEN

Budapest egyedi arcának egyik legmeghatározóbb eleme a Duna és rakpartjai. A fővárosban élők számára azonban a folyó leginkább csak egy közlekedési akadály, amit vagy felette egy hídon, vagy alatta egy metróalagúton keresztül lehet legyőzni. Talán itt lenne az ideje, hogy ezen a rossz beidegződésen és a folyóval való viszonyunkon változtassunk!

SZERZŐ: INGREEN

A Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetségének 2018. november 21-én Visegrádon tartott „Zöld városok, élhető vidék” konferenciáján számos előremutató, a fenntartható és élhető várost szolgáló előadást hallgathatott meg a szép számban összegyűlt érdeklődő közönség. Közülük is – összetettsége és témája kapcsán – az egyik legizgalmasabb az „Okos közterületi folyópartok Budapesten” című előadás volt, amelyet a Fővárosi Önkormányzat projektmenedzser osztályának vezetője, Kókai Dóra tartott. A várost kettészelő folyó és a lakosság között jelenleg fennálló távolság megszüntetésén több civil szervezet és a Fővárosi Önkormányzat is dolgozik. Gondoljunk csak az elmúlt évek sikertörténeire, a Valyó Part által megálmodott Szabihídra vagy az idén nyílt Valyó Kikötőre, de jó példaként említhetjük a Dunapest Fesztivál kulturális és közösségi rendezvénysorozatát is, amelyet azal a céllal rendeztek meg, hogy kulturális párbeszédet kezdeményezésével és inspiráló együttműködésekkel mozdítsa elő a város és a folyó szorosabb kapcsolatát.

A Goldmann György tér jövője

Kókai Dóra előadását annak a kérdésnek a megválaszolásával kezdte, hogy mit is jelent a főváros számára az „okos város”. Egy élhető(bb) várost, összhangban az EU 2020 stratégia célkitűzéseivel. Ennek eszközei:

- » hatékony energia- és erőforrás-felhasználás,
- » intelligens döntési mechanizmusok,
- » infokommunikációs technológiai megoldások,
- » lakosság bevonása.

Mindez hozzájárul az életszínvonal, a versenyképesség és a munkahelyek számának növeléséhez.

Egy konkrét példán keresztül mutatott rá az előadó arra, miként is tervezik az okos és fenntartható folyóparti közterek megvalósítását. A Goldmann György tér fejlesztése Budapest Főváros Önkormányzata és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közös projektje, amely a Climate-KIC Smart Sustainable Districts támogatásával valósulhat meg. Budapest 2012 óta tagja a Climate-KIC-nek. Az ún. útkereső projektnek jelenleg a felénél tartanak. A cél – ez év végéig – egy előmegvalósítha-

tósági tanulmány elkészítése, amellyel pályázni lehet a későbbi megvalósításra.

A Budapest XI. kerületében, a Petőfi híd budai oldalán lévő tér fejlesztése közösségi tervezéssel, azaz a környéken élők bevonásával, aktív részvétele mellett zajlik. Ötleteikkel, igényeik jelzésével – és azok figyelembevételével – lehet csak a területről Budapest új köztere, egy olyan hely, ahol szívesen töltik szabadidejüket a városlakók. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a közeli forgalmas közlekedési csomópont (Gellért tér) előrevetíti, hogy a megújult Goldmann György tér egy új, népszerű találkozási ponttá válhat. Az élhető városok egyik alapfeltétele a jó megközelíthetőség, azazhogy gyalogosan és kerékpárral is könnyen elérhető legyen. Utóbbi támogatja, hogy a teret érinti egy EuroVelo kerékpárút is.

Kiemelt cél, hogy a projekttel hozzájáruljon az éghajlatváltozás mérsékléséhez.

A Climate-KIC feltétele, hogy a fejlesztést az ECO District Protocol (közösségfejlesztési eszköz/sztenderd Észak-Amerikából) szerint kell megvalósítani, ami 6 prioritást követel meg:

- » place: lelkes, befogadó tér, okos eszközökkel felszerelve;

A Goldman György tér a levegőből és a földön

» *prosperity*: oktatás és gazdasági lehetőségek támogatása, kreatív, nyitott, befogadó hely kialakítása;

» *connectivity*: az emberek és a közterületek közti hatékony kapcsolatok kiépítése (pl. közösségi közlekedéssel, gyakorlatilag jól megközelíthető a tér, és a Duna elérése is biztosított);

» *health & well being*: egészséget és jóllétet elősegítő tér;

» *living infrastructure*: virágzó városi ökoszisztéma létrehozása és az ahhoz való kapcsolódás biztosítása;

» *resource regeneration*: nulla hulladékra való törekvés, tiszta energiák alkalmazása.

A projekt eddig megvalósult elemeiként a környékbeliek bevonásával workshopokat tartottak, ahol problémafa ké-

szült, és igyekeztek megoldási javaslatokkal is előállni.

De a közvetlen érintetti körön kívül egy szélesebb kört is sikerült megszólítaniuk. A területre vonatkozó, további hasznos ötletekkel szolgált a CEE Impact Day, a stakeholder workshop vagy épp a Climathon, amelyről részletesebben a 24. oldalon olvashatnak.

Okos Város Jövőkép

A projekt jól illeszkedik a Fővárosi Közgyűlés 2017-ben elfogadott Budapest Okos Város Jövőképébe, amely nem célként, hanem eszközként értelmezi az okos város fogalmát.

Az összehangolt városfejlesztés érdekében integrált városfejlesztési koncepciónak szánják, amelynek a pillérei:

» **Szemléletformálás**: Szükséges a társadalom aktív közreműködése. Fel kell készíteni a lakosságot a modern technológiák alkalmazására és a környezettudatos életmód kiterjesztésére.

» **Szolgáltató város**: Az okos város alapkövetelménye a magas színvonalú, hatékonyan működő, mindenki számára azonos feltételek mellett igénybe vehető közszolgáltatásokat nyújtó, stabil és kiszámítható városműködtetés.

» **Adaptív város**: A cél, hogy Budapest alkalmassá váljon a folyamatos adaptációra, ideértve mind a kihívásokra való gyors reagálást, mind a lehetőségek nagyobb fokú kihasználását.

» **Integrált város**: Az integrált városüzemeltetés az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás egyik alapja. Horizontálisan a szakterületek között, illetve vertikálisan a többszintű közigazgatás szereplői között kell megvalósítani.

A vízió túlmenően a részletes Okos Város Keretstratégia elkészítése – a Lechner Tudásközponttal szoros együttműködésben – folyamatban van, amelynek kialakításában egyetemek, kerületi önkormányzatok, közműszolgáltató cégek is részt vesznek. Elfogadása 2019 nyarára várható.

Mindezekkel a Fővárosi Önkormányzat célja, hogy Budapest az európai tudástranszfer célpontja legyen. A város élhetőségét javító mobilitási rendszer jöjjön létre (pl. 169 e-töltőállomást alakítanak ki idén). Nyitott és együttműködő társadalom alakuljon ki, a gazdaságfejlesztés pedig fenntartható módon történjen.

NOVEMBER 15-E ÓTA TÉLI MUNKARENDBEN VÉGZI FELADATAIT AZ FKF NONPROFIT ZRT.

A tél szó hallatán nagyon sok embernek rándul görcsbe a gyomra (még akkor is, ha egyébként szinte mindannyian szeretjük a fehér karácsonyt), hiszen hideg van, korán sötétedik, és akár gyalog, akár gépkocsival közlekedünk, a fagy és a havazás kapcsán elkerülhetetlenül felmerül bennünk a csúszkálás, elcsúszás gondolata.

Télen Budapesten az FKF Nonprofit Zrt. feladata, hogy az utakat síkosságmentesítse, illetve letisztítsa a havat. A főváros 525 négyzetkilométer-

nyi területén több mint 3400 kilométer hosszúságú közút, a járdafelületekkel és kerékpárutakkal együtt 25 millió négyzetmétert meghaladó szilárd burkolat takarítását végzik el a Társaság dolgozói.

Első ütemben a hidak, a felüljárók, az autópályák bevezető szakaszai, a repülőtérre vezető út, valamint a közösségi közlekedési útvonalak, továbbá a kórházakhoz, rendelőintézetekhez és a lakosság ellátását biztosító logisztikai bázisokhoz vezető utak megtisztítását végzik el.

A mintegy 2100 kilométer hosszúságú mellék-
útvonal-hálózat takarítását csak ezek rendbeté-
telét követően tudják megkezdeni.

A tél valamennyi közlekedőtől, gyalogostól és
gépkocsivezetőtől egyaránt nagy türelmet, foko-
zott odafigyelést követel, és maguk az autósok is
sokat tehetnek azért, hogy folyamatos maradhas-
son a közlekedés.

Az egyik legfontosabb tudnivaló, hogy csak a
télre, a megváltozott útviszonyokra megfelelően
felkészített, téli gumival felszerelt járművel indul-
nak el. Emellett pedig az FKF azt a kérést fogal-
mazza meg az autósok felé, hogy amennyiben te-
hetik, húzódjanak félre, és engedjék el az FKF sár-
ga villogós munkagépeit.

A járdák esete már nem ilyen egyértelmű. A
Társaság csak a hidak és a felüljárók, valamint a
közjárdák, a közlépcsők síkosságmentesítését
végzi, míg az összes többi járdafelületet a kapcsol-
ódó ingatlan tulajdonosának vagy kezelőjének
kell megtisztítania. A hatályos rendelet értelmé-
ben csak kloridmentes, a környezetet, a fás szá-
rú növényeket nem károsító anyagokat használ-
hatnak.

A kerékpárutak takarítását a kerékpáros szak-
mai szervezetekkel történt egyeztetés során kiala-
kított fontossági sorrend alapján végzi az FKF.

A Társaság november 15-e óta dolgozik téli
munkarendben. Erre az időpontra átszerelték
azokat a járműveket, amelyek nyáron az utak sep-
rését, illetve locsolását végzik. A téli üzemmódra
tolólapal és szórófeléptímmel szerelték fel

őket. A korszerű járművek elektronikus vezérlésű-
ek, a vezető menet közben állíthatja be az adott
útviszonyra előírt hintőanyag mennyiségét és a
szórás szélességét is. Azért, hogy a gépkocsik
menetszele ne fújja le a burkolatról a kiszórt any-
agot, kalcium-kloriddal nedvesítik, így az megtapad.

Az eltelt napokban néhány téli munkagépnek
már ki kellett vonulnia, ahogy szakmai zsargon-
ban mondják: ellenőrző járatra. Szórniuk azonban
még nem kellett.

Az FKF Nonprofit Zrt. szakemberei folyamato-
san figyelemmel kísérik az Országos Meteorológi-
ai Szolgálat előrejelzéseit, a prognózis ismereté-
ben döntenek az elvégzendő feladatokról, vala-
mint az ahhoz szükséges járművek létszámáról.

A Társaságnál a téli munkarend 2019. március
15-ig tart.

FKF FŐVÁROSI KÖZTERÜLET-
FENNTARTÓ NONPROFIT ZRT.

BUDAPESTI VÁROSIKÖZTÉR-
FENNTARTÓ NONPROFIT ZRT.